บทความวิชาการ

หลัก Kompetenz-Kompetenz ในศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา

ปีดิเทพ อยู่ยืนยง*
ผู้ช่วยศาสตราจารย์
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
*Corresponding Author, E-mail: pedithep.y@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

หลัก Kompetenz-Kompetenz (ความมีอำนาจอิสระในเขตอำนาจของตน-ความมีอำนาจอิสระในเขตอำนาจของตน) ที่ใช้ในศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา (ศาล CAS) เป็นหลักที่ยึดโยงกับความมีอิสระชั้นสูงสุดในการพิจารณาข้อพิพาททางการกีฬาตามเขตอำนาจในระดับสากล โดยมุ่งปกป้องความเป็นอิสระของกระบวนการระงับข้อพิพาททางการกีฬาด้วยการให้อำนาจศาล CAS ในการวินิจฉัยชี้ขาดภายใต้เขตอำนาจของตนเอง หลัก Kompetenz-Kompetenz นี้นำมาใช้อ้างอิงให้คณะอนุญาโตตุลาการศาล CAS สามารถวินิจฉัยชี้ขาดในเขตอำนาจศาลของตนเองได้ โดยทั่วไปแล้วหลักการนี้ได้รับการสนับสนุนจากหลักการแบ่งแยกอำนาจอนุญาโตตุลาการออกจากศาลทั่วไป ซึ่งสร้างความมั่นใจว่าข้อสัญญาการอนุญาโตตุลาการจะได้รับการปฏิบัติแยกต่างหากจากสัญญาหลัก ทำให้ศาล CAS สามารถใช้อำนาจของตนได้ แม้ว่าจะมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความมีอยู่หรือความถูกต้องของข้อสัญญาการอนุญาโตตุลาการก็ตาม ดังนั้น ศาล CAS จึงทำหน้าที่เปรียบเป็นสถาบันที่ใช้อำนาจสูงสุดในการอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาเพื่อระงับข้อพิพาททางการกีฬาระหว่างประเทศ บทความนี้ศึกษาการนำเอาหลัก Kompetenz-Kompetenz มาใช้ในเขตอำนาจศาล CAS ตัวอย่างเช่น การอนุญาโตตุลาการภาคบังคับในกระบวนการระงับข้อพิพาททางการกีฬา ข้อจำกัดในการอนุญาโตตุลาการกีฬาระดับสากล และบริบทของข้อสัญญาการอนุญาโตตุลาการ บทความนี้ตั้งคำถามสำคัญเกี่ยวกับการใช้อำนาจของศาล CAS การศึกษาในบทความฉบับนี้เผยให้เห็นปรัชญาทางกฎหมายกีฬาที่มองว่าศาล CAS เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการขั้นสุดท้ายสำหรับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกีฬา มากไปกว่าที่จะเป็นเพียงอนุญาโตตุลาการให้คำปรึกษาที่ไม่มีผลผูกพันในทางกฎหมายอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถือเป็นการพัฒนาที่สำคัญในหลักการอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา

คำสำคัญ

หลัก Kompetenz-Kompetenz, ความมีอำนาจอิสระในเขตอำนาจของตน, อนุญาโตตุลาการทางการกีฬา, ศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา

Received: 15/Mar/2026 • Revised: 17/May/2026 • Accepted: 20/June/2026

The Principle of Kompetenz-Kompetenz in the Court of Arbitration for Sport

Pedithep Youyuenyong
Assistant Professor
Faculty of Law, Chiang Mai University

Abstract

The principle of Kompetenz-Kompetenz (competence-competence) in the Court of Arbitration for Sport (CAS) is a presumption of the supreme independent judicial authority for sports-related disputes worldwide that seeks to protect the autonomy of the sports-related dispute resolution process by empowering CAS to rule on its own jurisdiction. The judiciary uses the principle of Kompetenz-Kompetenz empowers a CAS panel to rule on its own jurisdiction. This principle, generally complemented by the doctrine of separability, ensures that an arbitration clause is treated as distinct from the main contract, allowing the CAS to function even if the existence or validity of the arbitration agreement is challenged. It, thus, operates as the supreme authority in international sports arbitration. This paper explores applicability of Kompetenz-Kompetenz in global sports jurisdictions, for example, compulsory (or mandatory) arbitration in sport-related dispute resolution processes, limits on global sports arbitrability, and contexts of the arbitration agreement. It raises critical questions about the CAS's competence. This analysis reveals a sports judicial philosophy that views the CAS as the final arbiter for sports-related disputes rather than non-binding advisory arbiter, making a significant development in sports-related arbitration jurisprudence.

Keywords

Principle of Kompetenz-Kompetenz, Competence, Sports-related Arbitration, Court of Arbitration for Sport

1. บทนำ

องค์กรบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากล (governing bodies in global sports) มักกำหนดโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬาสากล (governance in global sports) ออกเป็นสถาบันที่ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาอย่างเป็นทางการ (institutions) ตามรูปแบบการใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาสากลออกเป็น 3 สถาบัน ได้แก่ สถาบันที่ใช้อำนาจการวางกฎกติกาการแข่งขันกีฬากับกฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬา สถาบันที่ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬา และ

สถาบันที่ใช้อำนาจระงับข้อพิพาททางการกีฬา[1] การกำหนดสถาบันที่กล่าวมานี้ล้วนแล้วแต่สอดคล้องกับหลักการสำคัญของการบริหารปกครองกีฬาสากลสมัยใหม่ที่ยึดหลักการประชาธิปไตยแบบ (democracy) เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลตรวจสอบ (check and balance) ซึ่งกันและกันระหว่างสถาบันที่ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาอย่างเป็นทางการ[2] ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการวินัย (sports disciplinary committee) ในฐานะสถาบันที่ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬา สามารถใช้อำนาจตาม “กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬา” หรือ “Lex Sportiva” ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยนักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬาที่กระทำผิดวินัยได้ตามความร้ายแรงของความผิดที่ได้ก่อขึ้น หากนักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬาผู้รับคำสั่งไม่เห็นด้วย ย่อมสามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทรณ์ (appeal committee) ได้ แต่ถ้าอุทธรณ์แล้วผลของการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยก็ยังคงเป็นเช่นเดิมอยู่และผู้รับคำสั่งไม่พอใจผลของคำสั่งดังกล่าว ดังนี้ถือว่ามีข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างคณะกรรมการวินัยในฐานะสถาบันที่ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬากับนักกีฬา (หรือบุคลากรทางการกีฬา) ในฐานะผู้รับคำสั่ง แล้วข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเกิดจากการใช้อำนาจการบริหารปกครองกีฬาตาม “กฎหมายระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬา” หรือ “Lex Sportiva”[3] เหตุนี้องค์กรบริหารปกครองกีฬามักกำหนดให้มีสถาบันระงับข้อพิพาททางการกีฬา (sports-related dispute resolution institutes) ที่จัดตั้งขึ้นตามธรรมนูญของแต่ละชนิดกีฬาสากล (statutes) และกฎระเบียบว่าด้วยวิธีพิจารณาข้อพิพาท (procedural rules) เช่น ศาลในแต่ละชนิดกีฬาสากล (tribunals in global sports) เพื่อทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาในชนิดกีฬาของตน ด้วยการใช้การอนุญาโตตุลาการ (arbitration) มาระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น ที่กล่าวมาถือเป็นการที่สถาบันระงับข้อพิพาททางการกีฬา ใช้อำนาจถ่วงดุลตรวจสอบโดยสถาบันที่ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬา[4] ยิ่งไปกว่านั้นถ้านำคดีขึ้นสู่ศาลในแต่ละชนิดกีฬาสากลแล้ว แต่ผลของคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลในแต่ละชนิดกีฬายังคงวินิจฉัย ชี้ขาดยืนตามคำสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ และผู้รับคำสั่งไม่พอใจผลของคำสั่งดังกล่าว

---

[1] Wolfgang Maennig, *Governance in Sports Organizations*, Hamburg Contemporary Economic Discussions No. 60 (Hamburg: University of Hamburg, Faculty of Business, Economics and Social Sciences, Chair for Economic Policy, 2017), https://www.econstor.eu/bitstream/10419/175040/1/HCED-060.pdf

[2] Maximilian Seltmann and Lorenz Fiege, “Placing Athlete Rights at the Heart of Good Governance in Sport: Leveraging Ideational Power, Democratising Governance,” *Sports Law, Policy & Diplomacy Journal* 2, no. 2 (2024): 37–71, https://doi.org/10.30925/slpdj.2.2.3

[3] Hrudananda Mahapatra, Rina Bhattacharjee, Anjali Mohanty, Kaustubh Bhattar, Tanjina Akhter, and Priyanka Uttam, “Evolving Legal Frameworks in Sports: Governance, Dispute Resolution, and Athlete Rights in the Global Arena,” *International Journal of Environmental Sciences* 11, no. 23s (2025): 1793–1800, https://theaspd.com/index.php/ijes/article/view/8662/6246

[4] Emmanuel Bayle, *Governance, Regulation and Management of Global Sport Organisations* (Abingdon, UK: Routledge, 2025), https://doi.org/10.4324/9781003462118

ธรรมนูญของแต่ละชนิดกีฬาสากลมักยอมรับนับถือและกำหนดให้ศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา (Court of Arbitration for Sport หรือศาล CAS) เป็นสถาบันระงับข้อพิพาททางการกีฬาชั้นสูงสุดของชนิดกีฬาสากลของตน[5] มีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลในแต่ละชนิดกีฬาสากล แล้วให้ยึดถือคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS ให้เป็นที่สุดในกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากล[6]

ด้วยเหตุนี้ศาล CAS จึงทำหน้าที่เสมือนเป็นสถาบันระงับข้อพิพาทชั้นสูงสุดของวงการกีฬาสากล ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดคดีพิพาทระหว่างองค์กรบริหารปกครองกีฬากับสมาคมกีฬาภายใต้สังกัดหรือระหว่างองค์กรบริหารปกครองกีฬากับบรรดานักกีฬา (หรือบุคลากรทางการกีฬา) ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล เป็นสถาบันระงับข้อพิพาทขั้นสุดท้ายสำหรับข้อพิพาทที่มาจากสถาบันระงับข้อพิพาทภายในองค์กรบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากล และวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับความชอบด้วย “กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬา” หรือ “Lex Sportiva” ทั้งนี้ศาล CAS ต้องยึดถือหลักการปฏิบัติหน้าที่ระงับข้อพิพาททางการกีฬา ยึดมั่นบนพื้นฐานของหลักนิติธรรม (rule of law) เพื่ออำนวยความยุติธรรมให้ทุกฝ่ายได้รับความยุติธรรมอย่างทั่วหน้ากันและดำรงรักษาความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในวงการกีฬาสากล ยิ่งไปกว่านั้น ศาล CAS ยังต้องยึดหลัก Kompetenz-Kompetenz ที่ยึดถือว่าศาล CAS มีความมีอำนาจอิสระในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาที่อยู่ภายในเขตอำนาจของตน นั้นหมายความว่าศาล CAS มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าตนมีสิทธิตัดสินข้อพิพาททางการกีฬาข้อพิพาทหนึ่งข้อพิพาทใดหรือไม่ หรือใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าข้อพิพาททางการกีฬาที่เกิดขึ้นอยู่ภายใต้เขตอำนาจของตนหรือไม่ หลักการนี้เป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินงานของศาล CAS ทำให้ CAS สามารถตีความ “กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬา” และ “ข้อสัญญาการอนุญาโตตุลาการ” ด้วยตนเอง คู่พิพาททุกฝ่ายต้องยินยอมผูกพันและปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS เพราะคู่พิพาททุกฝ่ายเลือกที่จะยอมรับนับถือกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬา ที่องค์กรบริหารปกครองกีฬาของแต่ละชนิดกีฬาต่างยอมรับนับถือการปฏิบัติหน้าที่ของศาล CAS และยอมให้ศาล CAS ชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาแทนการฟ้องร้องคดีในศาลในกระบวนการยุติธรรมทั่วไป

บทความฉบับนี้มุ่งศึกษาหลัก Kompetenz-Kompetenz ในศาล CAS โดยการศึกษาในประเด็น

---

[5] Lloyd Freeburn, “The De Facto Jurisdiction of the Court of Arbitration for Sport,” in *Regulating International Sport: Power, Authority and Legitimacy* (Leiden: Brill | Nijhoff, 2018), 118–154, https://doi.org/10.1163/9789004379794_007

[6] Saman Noshadha and Zhanna Kushnir, “The Doctrine of Competence-Competence (Kompetenz-Kompetenz) in International Sport Arbitration,” *Science in Olympic Sport*, no. 1 (2021): 65–74, https://doi.org/10.32652/olympic2021.1_6

(1) ความเป็นมาของหลัก Kompetenz-Kompetenz

(2) เหตุใดศาล CAS จึงยอมรับนับถือหลัก “Kompetenz-Kompetenz”

(3) หลัก “Kompetenz-Kompetenz” ที่ศาล CAS ใช้ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬา

(4) หลัก “Kompetenz-Kompetenz” ภายใต้ประมวล CAS

(5) ตัวอย่างของคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS ที่กล่าวถึงหลัก “Kompetenz-Kompetenz”

(6) ตัวอย่างของคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลฎีกาสวิสหรือศาล SFT ที่กล่าวถึงหลัก “Kompetenz-Kompetenz”

(7) บทสรุป

2. ความเป็นมาของหลัก Kompetenz-Kompetenz

หลัก “Kompetenz-Kompetenz” หรือ “Competence-Competence”[7] เป็นหนึ่งในหลักการพื้นฐานที่ถูกยึดถืออย่างแพร่หลายในการอนุญาโตตุลาการ โดยยึดถือว่าอนุญาโตตุลาการ (arbitrators) ที่เป็นคนกลางที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะและประสบการณ์ นำสิ่งเหล่านี้มาประกอบหลอมรวมกับความมีอำนาจอิสระ (competence) ที่ตนมีอยู่ ทำหน้าที่ระงับข้อพิพาทภายใต้ความยินยอมของคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาทที่ยินยอมพร้อมใจเลือกให้ตนมาทำหน้าที่เป็นคนกลางมาเป็นวินิจฉัยชี้ขาดแทนการยื่นฟ้อง ข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทต่อศาลในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก[8] คำวินิจฉัยชี้ขาด (arbitral awards) ที่ทำขึ้นด้วยความรู้ความสามารถของอนุญาโตตุลาการที่มีความมีอำนาจอิสระ ย่อมมีผลผูกพันคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาททุกฝ่าย[9] การใช้ความมีอำนาจอิสระที่ตนมีอยู่ของอนุญาโตตุลาการเช่นว่านี้ย่อมส่งผลให้กระบวนการระงับข้อพิพาทด้วยการอนุญาโตตุลาการมีความความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และรักษาประโยชน์ของทุกฝ่ายได้มากกว่าการนำข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทไปให้ศาลตัดสินตามกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก กล่าวอีกนัยหนึ่งการที่คู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาท รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความขัดแย้งหรือข้อพิพาททุกฝ่ายยอมรับนับถือความมีอำนาจอิสระของอนุญาโตตุลาการให้มาทำหน้าที่ระงับข้อพิพาทก็เท่ากับว่าคู่ขัดแย้งหรือ

---

[7] H. F. Whitfield, “Kompetenz-Kompetenz: An Arbitral Tribunal Authority to Decide Its Jurisdiction,” *Beijing Law Review* 14 (2023): 1941–1953, https://doi.org/10.4236/blr.2023.144107

[8] Anthony Cook, “Kompetenz-Kompetenz: Varying Approaches and a Proposal for a Limited Form of Negative Kompetenz-Kompetenz,” *Pepperdine Law Review* 17 (2014): 17–34, https://digitalcommons.pepperdine.edu/plr/vol2014/iss1/2

[9] François Bachand, “Kompetenz-Kompetenz, Canadian Style,” *Arbitration International* 25, no. 3 (2009): 431–454, https://doi.org/10.1093/arbitration/25.3.431

คู่พิพาทยอมรับนับถือและมอบอำนาจหน้าที่ให้อนุญาโตตุลาการมาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทที่เกิดขึ้น การได้รับการยอมรับนับถือและมีอำนาจหน้าที่เป็นของตนเองทำให้อนุญาโตตุลาการสามารถใช้ความรู้ความสามารถที่ตนมีดำเนินการใช้ดุลพินิจระงับข้อพิพาทได้ที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ โดยไม่จำต้องพึ่งพาการสั่งการของศาลในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก หรือมอบอำนาจจากรัฐส่วนกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเหตุที่ว่าการยอมรับนับถือความมีอำนาจอิสระให้อนุญาโตตุลาการมาทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาท จะต้องกระทำโดยอาศัยกฎระเบียบที่ชัดเจนแน่นอนอันเป็นหลักประกันว่าอนุญาโตตุลาการจะใช้ความมีอำนาจอิสระของตนอย่างเต็มที่ และใช้มีอำนาจหน้าที่ระงับข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทในคดีที่เกิดขึ้น โดยไม่ใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทตามอำเภอใจ อีกด้านหนึ่งสถาบันที่เป็นทางการ เช่น องค์การเหนือรัฐ รัฐ หน่วยงานของรัฐ ท้องถิ่น หรือองค์กรหนึ่งองค์กรใด จะใช้อำนาจมาแทรกแซงการอนุญาโตตุลาการ ในอันที่จะยกเลิก เปลี่ยนแปลง แก้ไขคำวินิจฉัยชี้ขาดที่ทำขึ้นโดยอนุญาโตตุลาการไม่ได้ อำนาจที่อนุญาโตตุลาการมีอยู่ตามกฎระเบียบที่รับรองคุ้มครองความมีอำนาจอิสระในการอนุญาโตตุลาการเป็นเครื่องมือสำคัญช่วยส่งเสริมให้การอนุญาโตตุลาการมีความเป็นอิสระจากกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก

เห็นได้ว่าความยินยอมพร้อมใจของคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาทให้ใช้การอนุญาโตตุลาการมาระงับข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาท เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือก ซึ่งต้องเกิดจากความยินยอมพร้อมใจและความสมัครใจของคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาททุกฝ่ายในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางเลือกซึ่งมีฐานะเป็นกระบวนการยุติธรรมกระแสรอง ในการตกลงทุกฝ่ายต่างยินยอมพร้อมใจที่จะไม่นำข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทไปเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก โดยเลือกใช้การอนุญาโตตุลาการที่ประกอบไปด้วยอนุญาโตตุลาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและมีประวัติไม่ด่างพร้อยมาทำหน้าที่เป็นคนกลางในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาท เหตุนี้ความเอกเทศของสัญญาอนุญาโตตุลาการ (autonomy of arbitration agreements)[10] ที่มีความแปลกแยกแตกต่างไปจากเป็นอิสระจากสัญญาหลัก (separability from main contract)[11] นั้นหมายความว่าการสิ้นสุดของสัญญา การเลิกสัญญา ความไม่สมบูรณ์ของสัญญาหลักที่มีมาแต่เดิมอาจแปลกแยกแตกต่างไปจากสัญญาอนุญาโตตุลาการที่ทำขึ้นผ่านกระบวนการอนุญาโตตุลาการในภายหลัง[12]

---

[10] George A. Bermann, "The Self-Styled 'Autonomy' of International Arbitration," *Arbitration International* 36 (2020): 221–232, https://scholarship.law.columbia.edu/faculty_scholarship/2879

[11] J. T.-T. Lee, "Separability, Competence-Competence and the Arbitrator's Jurisdiction in Singapore," *Singapore Academy of Law Journal* 7 (1995): 421–437, https://ink.library.smu.edu.sg/sol_research/575

[12] Phillip Landolt, "The Inconvenience of Principle: Separability and Kompetenz-Kompetenz," *Journal of International Arbitration* 30, no. 5 (2013): 511–530, https://doi.org/10.54648/joia2013033

สัญญาอนุญาโตตุลาการมีสถานะทางกฎหมายเป็นสัญญาที่ผูกพันคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาท แยกต่างหากออกจากสัญญาหลักอย่างชัดเจน มีประเด็นที่ให้คู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาทจะต้องผูกพันซึ่งกันและกันในเรื่องต่าง ๆ ที่อาจแตกต่างไปจากสัญญาหลัก

ยิ่งไปกว่านั้นความเอกเทศของสัญญาอนุญาโตตุลาการที่แยกไปจากสัญญาหลักอย่างชัดเจน สัญญาอนุญาโตตุลาการเป็นสัญญาหรือข้อตกลงที่เป็นอิสระไปจากสัญญาหลัก เหตุนี้เองถ้าสัญญาหลักเป็นโมฆะ (ข้อตกลงที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายมาตั้งแต่ต้น) หรือสัญญาหลักโมฆียะ แล้วถูกบอกล้างในภายหลัง (ข้อตกลงที่มีผลผูกพันทางกฎหมายตั้งแต่เริ่มต้น แต่ด้วยถูกบอกล้างมาในภายหลัง จึงไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายนับตั้งแต่ถูกบอกล้าง) สัญญาอนุญาโตตุลาการก็ยังคงมีผลในทางกฎหมายอยู่

เมื่อสัญญาอนุญาโตตุลาการเป็นสัญญาที่คู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาท (ที่มักเป็นคู่สัญญาเดิมในสัญญาหลัก) ตกลงที่จะใช้สัญญาอนุญาโตตุลาการได้ในคดีทางพาณิชย์หรือคดีทางธุรกิจการค้า คู่สัญญาสามารถยินยอมพร้อมใจให้อนุญาโตตุลาการมาใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างอิสระมาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งผ่านการทำคำวินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการย่อมผูกพันและสามารถบังคับใช้ได้ทั่วโลกภายใต้อนุสัญญานิวยอร์ก ค.ศ. 1958 (New York Convention 1958)[13] เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะอนุสัญญานิวยอร์ก ค.ศ. 1958 เป็นความตกลงระหว่างประเทศสำหรับการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งรับรองว่าสัญญาอนุญาโตตุลาการและคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ (หรือศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ได้รับการยอมรับ มีผลผูกพันทางกฎหมายและบังคับใช้ได้ในรัฐภาคี 172 ประเทศ (172 State Parties) อนุสัญญาฉบับนี้วางหลักเกณฑ์ให้สถาบันตุลาการของรัฐ (เช่น ศาลยุติธรรม) ต้องส่งข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทไปให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดหากมีสัญญาอนุญาโตตุลาการปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน ทั้งยังสร้างข้อยกเว้นด้านนโยบายสาธารณะ (public policy exception) ที่อนุญาตให้สถาบันตุลาการของรัฐปฏิเสธความผูกพันและการบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ (foreign arbitral award) ในกรณีที่เนื้อหาของคำวินิจฉัยชี้ขาดทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใดนั้นขัดต่อกฎหมายภายในประเทศที่ต้องการบังคับใช้[14] เห็นได้ว่าหลักการที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นไปในทิศทางที่ส่งเสริมความมีอำนาจอิสระของอนุญาโตตุลาการในการใช้ความรู้ความสามารถที่ตนมีเพื่อระงับข้อพิพาท โดยที่สถาบันตุลาการของรัฐในกระบวนการยุติธรรม

---

[13] United Nations, *United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards* (New York Convention, 10 June 1958), accessed June 14, 2026, https://www.newyorkconvention.org/english

[14] Dimitrios P. Mavromati, "Res Judicata in Sports Disputes and Decisions Rendered by Sports Federations in Switzerland," in *Bulletin TAS/CAS Bulletin 2015/1* (Lausanne: Court of Arbitration for Sport, 2015), 40–52, https://www.tas-cas.org/generated/assets/lists/c045720f-0f44-4e36-8b03-63c5dae256ee/Bulletin_2015_1_internet3.pdf

กระแสหลักไม่อาจแทรกแซงได้ เท่ากับว่ามีวิธีคิดหรือมีเหตุผลยืนยันถึงการดำรงอยู่ของหลัก “Kompetenz-Kompetenz”

3. เหตุใดศาล CAS จึงยอมรับนับถือหลัก “Kompetenz-Kompetenz”

เนื่องด้วยกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬา (Sports Judicial Proceedings) หรือกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างองค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลกับนักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬา หรือระหว่างองค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลอีกฝ่ายกับบรรดาสมาชิกขององค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลอีกฝ่าย โดยที่องค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลอีกฝ่ายมีอำนาจเหนือกว่าองค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลอีกฝ่าย การระงับข้อพิพาทเช่นว่านี้องค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลสูงสุดของแต่ละชนิดกีฬา เช่น สหพันธ์กีฬานานาชาติ สมาคมกีฬาสากล ไม่เพียงกำหนดให้บรรดาสมาชิกยอมรับ “กฎระเบียบในการบริหารปกครองกีฬาสากล” หรือ “Lex Sportiva” ของตนเท่านั้น แต่ยังกำหนดให้บรรดาสมาชิกต้องยอมรับนับถือ กระบวนการยุติธรรมกระแสรองในสังคมทั่วไป ได้แก่ การระงับข้อพิพาททางเลือกด้วยการอนุญาโตตุลาการ มาใช้เป็นกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักในวงการกีฬา เหตุนี้เององค์กรบริหารปกครองกีฬาสากล เช่น สหพันธ์กีฬาฟุตบอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Football Association หรือ FIFA) สหพันธ์กีฬาบาสเกตบอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Basketball หรือ FIBA) และสหพันธ์กีฬาวอลเลย์บอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Volleyball หรือ FIVA) ฯลฯ ที่มักมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศสวิสเซอร์แลนด์ (Switzerland) หรือสมาพันธรัฐสวิส (Swiss Confederation) และยังจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในรูปแบบสมาคมที่ไม่แสวงหากำไร (Verein หรือ Non-profit association in Switzerland) ตามประมวลกฎหมายแพ่งสวิส (Swiss Civil Code) (หรือประมวล CC)[15]

ด้วยเหตุนี้องค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลเหล่านี้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายสวิส ซึ่งถ้าหากจะดำเนินการจัดตั้งสถาบันระงับข้อพิพาทสากลหรือใช้กระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกในวงการกีฬาสากลของตนแล้ว ก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายสวิสว่าด้วยกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกหรือกฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศด้วย ได้แก่ สมาพันธรัฐบัญญัติว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล (Federal Act on Private International Law) (หรือสมาพันธรัฐ

[15] *Swiss Civil Code (CC) of 10 December 1907*, Fedlex, accessed June 14, 2026, https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/24/233_245_233/en

บัญญัติ PILA)[16] ยิ่งไปกว่านั้นศาล CAS ที่ตั้งอยู่ในตั้งอยู่ในประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ก็ถือเป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการอิสระ (Independent Arbitral Institution) ที่ตั้งขึ้นตามบรรพ 12 แห่งสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA (Chapter 12 of the PILA)[17] ซึ่งองค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลชั้นนำเกือบทุกองค์กรต่างยินยอมพร้อมใจและยกย่องให้ศาล CAS เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการมาระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารปกครองกีฬาภายใต้ “กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬาสากล” หรือ “Lex Sportiva” พร้อมกับว่ากระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาให้บรรดา สมาคมกีฬาชาติสมาชิก สโมสรกีฬา นักกีฬา บุคลากรทางการกีฬา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชนิดกีฬาของตน ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาที่มีศาล CAS เป็นเสมือนสถาบันระงับข้อพิพาทชั้นสูงสุดแต่ละชนิดกีฬาสากล มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทที่อุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดมาจากสถาบันระงับข้อพิพาทภายในแต่ละชนิดกีฬาสากล[18] เช่น ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาฟุตบอลของ FIFA (FIFA Football Tribunal หรือศาล FT) หรือศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาบาสเกตบอลของ FIBA (Basketball Arbitral Tribunal หรือ BAT) มีเขตอำนาจในชนิดกีฬาสากลต่าง ๆ ที่ธรรมนูญสูงสุดของชนิดกีฬาระบุยอมรับนับถือเขตอำนาจศาล CAS คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS ให้ถือเป็นที่สิ้นเด็ดขาด และมักถูกใช้เป็นบรรทัดฐานในข้อพิพาททางการกีฬาสากลในหลากหลายชนิดกีฬา เมื่อศาล CAS เป็นสถาบันระงับข้อพิพาทตามกฎหมายสวิสแล้ว ศาล CAS จึงต้องยอมรับนับถือหลักกฎหมายที่นำมาใช้ในการอนุญาโตตุลาการของตนตามสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA นี่จึงเป็นคำตอบของคำถามที่ว่าเหตุใดศาล CAS จึงยอมรับนับถือหลัก “Kompetenz-Kompetenz” นั้นก็เพราะหลัก “Kompetenz-Kompetenz” เป็นหลักกฎหมายการอนุญาโตตุลาการที่อยู่ในสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA

4. หลัก “Kompetenz-Kompetenz” ที่ศาล CAS ใช้ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬา

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ศาล CAS ต้องยอมรับนับถือหลักกฎหมายที่นำมาใช้ในการอนุญาโตตุลาการของตนตามสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA ที่บัญญัติเอาไว้ ซึ่งสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA ได้วางหลัก “Kompetenz-Kompetenz” เอาไว้ในมาตรา 186 (1) บรรพที่ 12 ของสมาพันธรัฐ

---

[16] *Federal Act on Private International Law (PILA) of 18 December 1987 (Status as of 1 January 2026)*, Fedlex, accessed June 14, 2026, https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1988/1776_1776_1776/en

[17] Lorenzo Casini, “Beyond Dispute: International Judicial Institutions as Lawmakers: The Making of a *Lex Sportiva* by the Court of Arbitration for Sport,” *German Law Journal* 12, no. 5 (2011): 1317–1340, https://germanlawjournal.com/wp-content/uploads/GLJ_Vol_12_No_05_Casini.pdf

[18] Zia Akhtar, “Court of Arbitration for Sport (CAS), Procedural Justice, and Athletes’ Appeals in Developing Countries,” *Sports Law, Policy & Diplomacy Journal* 1, no. 2 (2023): 63–87, https://doi.org/10.30925/slpdj.1.2.4

บัญญัติ PILA (Article 186 (1) of Chapter 12 of the PILA)[19] ที่วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่า คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจอนุญาโตตุลาการของตนเอง (The arbitral tribunal shall decide on its own jurisdiction) และคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในเขตอำนาจอนุญาโตตุลาการของตนเอง โดยไม่ต้องคำนึงถึงการดำเนินคดีใด ๆ ที่มีเนื้อหาเดียวกันซึ่งค้างอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีต่อสถาบันตุลาการของรัฐหรือคณะอนุญาโตตุลาการอื่น ๆ เว้นแต่จะมีเหตุอันควรที่ให้การระงับการดำเนินการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท (It shall decide on its jurisdiction without regard to any action having the same subject matter that is already pending between the same parties before a state court or another arbitral tribunal, unless there are substantial grounds for a stay in proceedings) กล่าวอีกนัยหนึ่งคณะอนุญาโตตุลาการย่อมมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในเขตอำนาจของตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องรอผลการดำเนินคดีอื่นที่ค้างอยู่ในสถาบันตุลาการของรัฐหรือคณะอนุญาโตตุลาการอื่น ๆ แม้จะมีเนื้อหาพิพาทในประเด็นเดียวกันและมีคู่พิพาทเดียวกัน การที่สมาพันธรัฐบัญญัติ PILA วางหลักการเอาไว้เช่นว่านี้ มุ่งเน้นให้เกิดความเป็นอิสระของอนุญาโตตุลาการอย่างแท้จริง แล้วยังรับรองว่าอนุญาโตตุลาการอาจใช้ “ความมีอำนาจอิสระ” หรือ “Kompetenz” ที่ตนมี มาทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทอย่างอิสระ โดยคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาทในคดีก็ต้องปฏิบัติตามสัญญาอนุญาโตตุลาการที่เกิดจากการใช้ความรู้ความสามารถของอนุญาโตตุลาการมาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทอย่างอิสระภายในเขตอำนาจอนุญาโตตุลาการของตนเอง[20]

เมื่อมาตรา 186 (1) บรรพที่ 12 ของสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA วางหลักเกณฑ์เอาไว้เช่นว่านี้ ก็เท่ากับว่ามาตรา 186 (1) บรรพที่ 12 ของสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA รับรองหรือคุ้มครองศาล CAS ในฐานะที่เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการที่ตั้งขึ้นตามสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA สามารถใช้อำนาจหน้าที่ในเขตอำนาจหน้าที่ที่ตนมีอยู่เพื่อระงับข้อพิพาททางการกีฬาในชนิดกีฬาสากลที่ยอมรับนับถือเขตอำนาจของศาล CAS และยินยอมพร้อมใจให้ศาล CAS ทำหน้าที่เป็นสถาบันระงับข้อพิพาททางการกีฬาชั้นสูงสุดในแต่ละชนิดกีฬาที่องค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลของชนิดกีฬานั้นยอมรับนับถือเขตอำนาจ ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างองค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลกับนักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬา หรือองค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลด้วยกัน โดยมีเขตอำนาจรับอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทมาจากศาลอนุญาโตตุลาการของแต่ละชนิดกีฬาสากล รวมทั้งวินิจฉัยชี้ขาดข้อ

---

[19] *Federal Act on Private International Law (PILA).*

[20] Practical Law, “Swiss Supreme Court on Consent in Sports Arbitration and a Non-Signatory’s Standing to Bring a Claim before the CAS,” *Thomson Reuters*, April 3, 2012, accessed June 14, 2026, https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/5-518-8075?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)

พิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจตาม “กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬาสากล” หรือ “Lex Sportiva” ที่เกิดขึ้นระหว่างการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก โดยคณะกรรมการโอลิมปิกสากล” (International Olympic Committee หรือคณะกรรมการ IOC) วางกฎระเบียบเอาไว้ให้ข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกสากล ต้องขึ้นสู่ศาล CAS แผนกคดีเฉพาะกิจ หรือ CAS Ad Hoc Division

แม้หลัก “Kompetenz-Kompetenz” ในมาตรา 186 (1) บรรพที่ 12 ของสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA จะช่วยประกันการใช้อำนาจของศาล CAS ในเขตอำนาจของตนก็ตาม แต่มีข้อยกเว้นตามมาตรา 190 (2) บรรพที่ 12 ของสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA (Article 190 (2) of Chapter 12 of the PILA)[21] ที่ว่าคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาทสามารถอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS นั้นไปยังศาลฎีกาสวิส (Federal Supreme Court of Switzerland หรือ Swiss Federal Tribunal (ศาลSFT)) ในบางกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS นั้นมีเนื้อหาสาระสำคัญที่การขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (Where the award is incompatible with public policy) หรือหลักการปฏิบัติต่อคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาทอย่างเท่าเทียมกัน หรือสิทธิที่จะถูกรับฟังในระบบกล่าวหาถูกล่วงละเมิด (Where the principle of equal treatment of the parties or their right to be heard in an adversary procedure were violated) ตัวอย่างเช่น คดี *Francelino da Silva Matuzalem and Real Saragossa SAD v. Fédération Internationale de Football Association (FIFA)* (คำพิพากษาศาล SFT ที่ 4A_558/2011) (คดี Matuzalem)[22] ที่คู่พิพาทที่ถูกโต้แย้งสิทธิ ยื่นเรื่องอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS ไปยังศาลSFT เพราะ Matuzalem นักกีฬาฟุตบอลชาวบราซิลที่สังกัดสโมสร FC Shakhtar Donetsk ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศยูเครน ประสงค์ที่จะโอนย้ายไปสังกัดยังสโมสร Real Zaragoza ที่อยู่ในประเทศสเปน ในระหว่างที่สัญญาจ้างระหว่าง Matuzalemกับสโมสร FC Shakhtar Donetsk ยังไม่หมดสัญญาและคงมีผลผูกพันระหว่างคู่สัญญาอยู่ Matuzalem จึงยกเลิกสัญญาแต่ฝ่ายเดียวและทำข้อตกลงย้ายไปสังกัดสโมสร Real Zaragoza เหตุนี้สโมสร FC Shakhtar Donetsk ที่ถูกโต้แย้งสิทธิจึงฟ้องต่อศาล CAS ในเวลาต่อมา ศาล CAS วินิจฉัยชี้ขาดให้ Matuzalem และสโมสร Real Zaragoza ต้องจ่ายค่าเสียหายจากการละเมิดสัญญาเป็นจำนวนเงิน 11.86 ล้านเหรียญสหรัฐ (€11.86 million) พร้อม

---

[21] *Federal Act on Private International Law (PILA).*

[22] *Francelino da Silva Matuzalem and Real Saragossa SAD v. Fédération Internationale de Football Association (FIFA)*, Swiss Federal Tribunal, Case No. 4A_558/2011, Judgment of March 27, 2012, https://jusmundi.com/en/document/decision/en-francelino-da-silva-matuzalem-and-real-saragossa-sad-v-federation-internationale-de-football-association-fifa-decision-of-the-swiss-federal-tribunal-4a-558-2011-tuesday-27th-march-2012

กับวินิจฉัยชี้ขาดยืนตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินัยของ FIFA (FIFA Disciplinary Committee) ที่มีคำสั่งลงโทษทางวินัย ห้าม Matuzalem เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตบอลทุกกิจกรรม (Football-related activities) ตลอดไป Matuzalem เห็นว่าผลของคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS กระทบต่อสิทธิเสรีภาพในทางทำมาหาได้ทางเจริญของตนอย่างยิ่งยวด ซ้ำการจำกัดสิทธิเสรีภาพดังกล่าวยังถือเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนที่ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ยึดถือ (Violation of Swiss public policy) เหตุนี้เองศาล SFT จึงใช้ดุลพินิจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาเพื่อให้ความเป็นธรรมต่อ Matuzalem เป็นต้น

5. หลัก “Kompetenz-Kompetenz” ภายใต้ประมวล CAS

บทความฉบับนี้ไม่ได้เป็นเพียงการทบทวนสาระสำคัญของหลัก “Kompetenz-Kompetenz”ตามกฎหมายสวิสเท่านั้น แต่เป็นการวิเคราะห์ว่า หลัก “Kompetenz-Kompetenz” ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องยืนยันความเป็นอิสระของศาล CAS ได้อย่างไร ผ่านการกล่าวอ้างตัวบทว่าด้วยวิธีวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของศาล CAS โดยแท้ นั้นก็คือ “ประมวลการอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา” หรือ “Code of Sports-related Arbitration” (ประมวล CAS Code)[23] ที่อ้างอิงหลัก “Kompetenz-Kompetenz” จากมุมมองของกฎหมายสวิสเอาไว้อีกชั้นหนึ่ง เท่ากับว่ามีการยืนยันอีกชั้นหนึ่งว่าศาล CAS ในฐานะอนุญาโตตุลาการที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทในกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาหรือในการแข่งขันกีฬาครั้งสำคัญ ต้องอ้างอิงหลัก “Kompetenz-Kompetenz” ในกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้มาตรา 55 (4) แห่งประมวลการอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา (Article R55 (4) of Code of Sports-related Arbitration)[24] วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าคณะอนุญาโตตุลาการศาล CAS ย่อมมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาในเขตอำนาจศาล CAS ของตนเอง โดยไม่ต้องคำนึงถึงการดำเนินคดีใด ๆ ที่ค้างอยู่ในสถาบันตุลาการของรัฐ หรือสถาบันอนุญาโตตุลาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทเรื่องเดียวกันระหว่างคู่ขัดแย้งหรือคู่พิพาทเดียวกัน เว้นแต่จะมีเหตุผลทางเนื้อหาสารบัญญัติอันเป็นเงื่อนไขที่จะต้องระงับการดำเนินการระงับข้อพิพาท (The Panel shall rule on its own jurisdiction. It shall rule on its jurisdiction irrespective of any legal action already pending before a State court or another arbitral tribunal relating to the same object

[23] Court of Arbitration for Sport, *Code of Sports-related Arbitration (in force as of 1 July 2025)* (Lausanne: Court of Arbitration for Sport, 2025), accessed June 14, 2026, https://www.tas-cas.org/generated/assets/pages/index/CAS_Code_2025__EN_--1-.pdf

[24] CAS Code, art. R39

between the same parties, unless substantive grounds require a suspension of the proceedings) การปรากฏเนื้อความของเท่ากับว่ายืนยันหลัก “Kompetenz-Kompetenz” การที่ประมวล CAS Code ปรากฏถ้อยคำหรือเนื้อความสอดคล้องกับหลัก “Kompetenz-Kompetenz” ที่ปรากฏอยู่ภายใต้กฎหมายสวิสอีกชั้นหนึ่ง ก็เท่ากับว่ายืนยันความสำคัญของหลัก “Kompetenz-Kompetenz” ให้ปรากฏอยู่ในเขตอำนาจศาล CAS ของตน[25]

6. ตัวอย่างของคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS ที่กล่าวถึงหลัก “Kompetenz-Kompetenz”

ผู้เขียนพบว่ามีเพียงบางคดีเท่านั้นที่ศาล CAS กล่าวถึงหลัก “Kompetenz-Kompetenz” เอาไว้ในคำวินิจฉัยชี้ขาดอย่างชัดเจน ซึ่งดูเหมือนว่าคดีที่ศาล CAS นำหลักการนี้มากล่าวอ้างให้ปรากฏในคำวินิจฉัยชี้ขาด ก็เป็นการกล่าวอ้างตามหลักเกณฑ์ที่ระบุเอาไว้ในมาตรา 55 (4) แห่งประมวลการอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาหรือประมวล CAS ที่เป็นเสมือนเครื่องยืนยันอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในเขตอำนาจของตนเอง ทั้งคำพิพากษาเหล่านี้ยังยืนยันว่าสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือข้อตกลงอนุญาโตตุลาการมีผลสมบูรณ์ สามารถผูกพันคู่กรณีที่ฝ่ายที่ระบุเอาไว้ในคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS ได้ ตัวอย่างเช่น คดี CAS 2021/A/8290 *Club Menemenspor v. KF Laçi & Fédération Internationale de Football Association*[26] กล่าวถึงการใช้อำนาจของอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียวมีสิทธิที่จะวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทตามหลัก “Kompetenz-Kompetenz” (ซึ่งในคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS ใช้คำว่า “Competence”) โดยตรง หรือโดยอ้างอิงถึงกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการทั่วไป หรือกฎระเบียบว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติใดๆ วางหลักเกณฑ์เอาไว้ถึงอำนาจของอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียวอย่างชัดเจนในประมวล CAS เหตุนี้เองอนุญาโตตุลาการก็อาจปรับใช้กฎหมายสวิส (เช่น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งสวิส (Swiss Code of Civil Procedure หรือ SCCP)) มาปรับใช้เพื่อให้อนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียวของศาล CAS ใช้อำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทได้อย่างอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่การใช้อำนาจหน้าที่หรือความรู้ความสามารถ

---

[25] Matthew J. Mitten, “Book Review: The Code of the Court of Arbitration for Sport: Commentary, Cases, and Materials,” *Marquette Sports Law Review* 26, no. 1 (2015): 265–270, https://scholarship.law.marquette.edu/sportslaw/vol26/iss1/13

[26] Court of Arbitration for Sport, *CAS 2021/A/8290 Club Menemenspor v. KF Laçi & Fédération Internationale de Football Association (FIFA), Preliminary Arbitral Award (Award of September 9, 2022)*, accessed June 14, 2026, https://www.sennferrero.com/wp-content/uploads/2022/10/CAS-2021-A-8290-Club-Menemenspor-v.-KF-Laci-FIFA.pdf

ของอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียวของศาล CAS อย่างอิสระเช่นว่านี้ จะช่วยลดต้นทุนและประหยัดค่าใช้จ่ายได้ค่อนข้างมากในการระงับข้อพิพาททางการกีฬา เป็นต้น

7. ตัวอย่างของคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลฎีกาสวิสหรือศาล SFT ที่กล่าวถึงหลัก "Kompetenz-Kompetenz"

ผู้เขียนยังพบว่ามีเพียงบางคดีเท่านั้นที่ศาลฎีกาสวิสหรือศาล SFT ที่กล่าวถึงหลัก "Kompetenz-Kompetenz" แล้วการกล่าวถึงเช่นว่านี้เป็นการส่งเสริมสนับสนุนเขตอำนาจศาล CAS ในการระงับข้อพิพาททางการกีฬาในวงการกีฬาสากล ตัวอย่างเช่น คดี *FC Seraing v. FIFA* (SFT Judgment 4A_260/2017)[27] ซึ่งศาล SFT วินิจฉัยยืนตามศาล CAS ที่ศาล CAS ใช้อำนาจระงับข้อพิพาทของตนในเขตอำนาจระงับข้อพิพาททางการกีฬาฟุตบอลที่ FIFA ให้กำหนดเอาไว้ให้ศาล CAS มีเขตอำนาจในการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับ "กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬา" หรือ "Lex Sportiva" ที่ FIFA ได้ตั้งเอาไว้ แล้ว FIFA ก็ได้ตั้งกฎระเบียบในเรื่อง "การให้บุคคลภายนอกเข้าถือครองสิทธิในทางเศรษฐกิจของนักกีฬาฟุตบอล" หรือ "Third-Party Ownership" (หรือ TPO) กล่าวคือระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของ FIFA (FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players) ถือเป็น "กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬา" หรือ "Lex Sportiva" โดยแท้ ซึ่งการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาฟุตบอลของศาล CAS ที่วินิจฉัยยืนตามคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาห้ามถือสิทธิในทางเศรษฐกิจของนักกีฬาฟุตบอล (FIFA's Ban on TPO) ถือว่าอยู่ภายใต้เขตอำนาจของศาล CAS โดยแท้ แล้วการวินิจฉัยเช่นว่านี้ก็ไม่ปรากฏเนื้อหาสาระสำคัญที่การขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนี้ศาล CAS จึงมีเขตอำนาจอย่างอิสระที่จะระงับข้อพิพาททางการกีฬาในกีฬาฟุตบอลสากล เป็นต้น

8. ข้อวิพากษ์ต่อหลัก "Kompetenz-Kompetenz" ในศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา

หลัก Kompetenz-Kompetenz ถึงนำมาใช้อ้างอิงความมีอำนาจอิสระของศาล CAS ในการทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในเขตอำนาจของตน ที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นอิสระในการบริหารปกครองกีฬาของแต่ละชนิดกีฬา องค์กรบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาอาจตัดสินใจกำหนดให้ศาล CAS เป็นสถาบันระงับข้อพิพาทชั้นสูงสุดในชนิดกีฬาของตน มีเขตอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาในชนิดกีฬาของตน ทำหน้าที่ยืนยันหรือคัดค้านคำสั่งลงโทษทางวินัยตามเงื่อนไขที่ธรรมนูญและกฎระเบียบว่าด้วยวิธี

[27] Charlotte Peiffer, "RFC Seraing & Doyen Sports v. FIFA: Changing the Rules of the Game in International Sports Arbitration?," New York University Journal of International Law & Politics 51, no. 4 (2019): 1359–1375.

พิจารณาข้อพิพาทของแต่ละชนิดกีฬากำหนดเอาไว้ ซึ่งการบริหารปกครองกีฬาตามโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬายุคใหม่ กำหนดให้บรรดาผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับองค์กรบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา เช่น สโมสรกีฬา นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬา ฯลฯ ต้องยอมรับเขตอำนาจศาล CAS โดยปริยาย (Implied Intention) กล่าวอีกนัยหนึ่งการที่สโมสรกีฬา (ซึ่งมักอยู่ในฐานะนิติบุคคล) นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬา (ซึ่งมักมีสถานะเป็นบุคคลธรรมดา) ที่เข้าร่วมอยู่ภายใต้สังกัด (Affiliated) สมาคมกีฬาที่องค์กรบริหารปกครองกีฬาใช้อำนาจปกครองควบคุมหรือกำกับดูแลอยู่ ก็เท่ากับตกลงยินยอมโดยปริยายให้สถาบันระงับข้อพิพาททางการกีฬาขององค์กรบริหารปกครองกีฬาหรือสถาบันระงับข้อพิพาททางการกีฬาที่วงการกีฬาสากลให้ความเชื่อถือ ได้แก่ ศาล CAS มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทที่เกิดขึ้น โดยผลของการยอมรับโดยปริยายจากการเข้าร่วมอยู่ภายใต้สังกัดเช่นว่านี้ ทำให้คำวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาที่เกิดขึ้นจากสถาบันระงับข้อพิพาทภายในแต่ละชนิดกีฬาหรือสถาบันระงับข้อพิพาทภายนอกแต่ละชนิดกีฬา ที่แต่ละชนิดกีฬายอมรับนับถือให้ระงับข้อพิพาทในเขตอำนาจบริหารปกครองกีฬาชนิดกีฬาของตน มีผลผูกพันและถูกนำมาบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม การแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมอยู่ภายใต้สังกัดและยอมรับกฎระเบียบของต้นสังกัดอาจไม่ใช่การแสดงเจตนาโดยชัดแจ้ง (Express Intention) ว่าสโมสรกีฬา นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬามีความต้องการตรงตามใจปรารถนาอย่างแท้จริงที่จะยอมรับนับถือเขตอำนาจศาล CAS แต่ที่สโมสรกีฬา นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬาต้องยอมรับเขตอำนาจศาล CAS เช่นว่านี้ อาจอยู่บนพื้นฐานของความต้องการสิทธิในการลงแข่งขันกีฬาในนามสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬา หรือความต้องการสิทธิในการส่งทีม (หรือสิทธิในการเป็นตัวแทนทีม) ร่วมกิจกรรมกีฬาหรือลงแข่งขันกีฬาที่องค์กรบริหารปกครองกีฬาเป็นผู้จัดกิจกรรมหรือเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารปกครองดูแล แม้ว่าจะมีข้อวิพากษ์ถึงความเป็นอิสระและความเป็นกลางของศาล CAS ว่าแท้จริงแล้วอนุญาโตตุลาการผู้ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดในศาล CAS จะวินิจฉัย ชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาในชนิดกีฬาต่างๆ อย่างเที่ยงธรรมหรือไม่ โดยปราศจากการแทรกแซงจากสภาอนุญาโตตุลาการทางการกีฬานานาชาติ (International Council of Arbitration for Sport หรือสภา ICAS) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่กำกับดูแลด้านการบริหาร การธุรการและการเงินให้กับศาล CAS แล้วการดำเนินงานที่ของสภา ICAS ก็อยู่ภายใต้อิทธิพลครอบงำของคณะกรรมการโอลิมปิกสากลหรือคณะกรรมการ IOC อีกชั้นหนึ่ง[28] เสมือนหนึ่งว่าระบอบการบริหารปกครองกีฬาสากลในยุคปัจจุบัน ที่อำนาจสูงสุดในการกำกับดูแลบริหารปกครองกีฬาสากลแทบทุกชนิกีฬา ถูกรวมศูนย์ไว้ที่คณะกรรมการ IOC เพียงองค์กรเดียวเท่านั้น โดยสโมสรกีฬา นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬาอาจไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางกำหนดทิศทางการระงับข้อพิพาททางการกีฬาอย่างแท้จริง อันอาจเป็นการลิดรอนหรือจำกัด

[28] International Olympic Committee, Association of Summer Olympic International Federations, Association of International Olympic Winter Sports Federations, and Association of National Olympic Committees, *Agreement Related to the Constitution of the International Council of Arbitration for Sport (ICAS)* (1994), accessed June 14, 2026, https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/ICAS%20Agreement.pdf

สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของสโมสรกีฬา นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬาในทางอ้อมก็เป็นได้ ยิ่งไปกว่านั้น ศาล SFT อาจยื่นมือเข้ามาใช้อำนาจตรวจสอบการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของศาล CAS ได้เฉพาะในกรณีที่เป็นประเด็นถกเถียงในข้อพิพาทเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีแห่งประชาชนเท่านั้น แต่นั้นก็ไม่ได้หมายความว่าศาล SFT จะสามารถยื่นมือเข้ามาใช้อำนาจตรวจสอบการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของศาล CAS ได้ในทุกกรณี เหตุผลที่กล่าวมานี้จึงเป็นความมีอำนาจอิสระของศาล CAS ในเขตอำนาจของตนที่อาจมีความกังขาหรือข้อสงสัยจากสโมสรกีฬา นักกีฬาหรือบุคลากรทางการกีฬาก็เป็นได้

9. บทสรุป

กล่าวโดยสรุป หลัก Kompetenz-Kompetenz ถูกยึดถือในกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬา เพื่อใช้ยืนยันความมีอำนาจอิสระของศาล CAS ในการระงับข้อพิพาททางการกีฬาในแต่ละชนิดสากลหรือการระงับข้อพิพาททางการกีฬาในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ทั้งยังเป็นหลักการที่ช่วยยืนยันว่าศาล CAS มีเขตอำนาจของตนเองอย่างอิสระแปลกแยกไปจากเขตอำนาจของสถาบันตุลาการของรัฐ (ศาล) หรือสถาบันอนุญาโตตุลาการระงับข้อพิพาทอื่น ๆ หลัก Kompetenz-Kompetenz ยังแฝงเอาไว้ซึ่งการยอมรับนับถืออำนาจอิสระของศาล CAS ในการทำสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ ที่บรรดาคู่กรณีในการอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาทุกฝ่ายต้องเคารพนับถือและยินยอมพร้อมใจที่จะปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าว หลัก Kompetenz-Kompetenz ยังปรากฏในกฎหมายสวิส ได้แก่ มาตรา 186(1) บรรพที่ 12 ของสมาพันธรัฐบัญญัติ PILA ซึ่งศาล CAS ในฐานะที่เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายสวิส ต้องยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายสวิสฉบับนี้อย่างเคร่งครัด ในทางกลับกันกฎหมายสวิสฉบับนี้ก็ยืนยันความมีอำนาจอิสระของศาล CAS ตามหลัก Kompetenz-Kompetenz อีกด้านหนึ่ง CAS Code ก็นำเอาหลัก Kompetenz-Kompetenz มาบรรจุเอาไว้ในมาตรา 55 (4) แห่งประมวลการอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา นั้นเป็นเครื่องยืนยันอย่างหนักแน่นถึงความมีอำนาจอิสระของศาล CAS ในการระงับข้อพิพาททางการกีฬาในแต่ละชนิดสากลหรือการระงับข้อพิพาททางการกีฬาในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติอันเป็นไปตามหลัก Kompetenz-Kompetenz

บรรณานุกรม

Akhtar, Zia. “Court of Arbitration for Sport (CAS), Procedural Justice, and Athletes’ Appeals in Developing Countries.” *Sports Law, Policy & Diplomacy Journal* 1, no. 2 (2023): 63–87. https://doi.org/10.30925/slpdj.1.2.4.

Bachand, François. “Kompetenz-Kompetenz, Canadian Style.” *Arbitration International* 25, no. 3 (2009): 431–454. https://doi.org/10.1093/arbitration/25.3.431.

Bayle, Emmanuel. *Governance, Regulation and Management of Global Sport Organisations*. Abingdon, UK: Routledge, 2025. https://doi.org/10.4324/9781003462118.

Bermann, George A. “The Self-Styled ‘Autonomy’ of International Arbitration.” *Arbitration International* 36 (2020): 221–232. https://scholarship.law.columbia.edu/faculty_scholarship/2879.

Casini, Lorenzo. “Beyond Dispute: International Judicial Institutions as Lawmakers: The Making of a *Lex Sportiva* by the Court of Arbitration for Sport.” *German Law Journal* 12, no. 5 (2011): 1317–1340. https://germanlawjournal.com/wp-content/uploads/GLJ_Vol_12_No_05_Casini.pdf.

Cook, Anthony. “Kompetenz-Kompetenz: Varying Approaches and a Proposal for a Limited Form of Negative Kompetenz-Kompetenz.” *Pepperdine Law Review* 17 (2014): 17–34. https://digitalcommons.pepperdine.edu/plr/vol2014/iss1/2.

Court of Arbitration for Sport. *CAS 2021/A/8290 Club Menemenspor v. KF Laçi & Fédération Internationale de Football Association (FIFA), Preliminary Arbitral Award (9 September 2022)*. Accessed June 14, 2026. https://www.sennferrero.com/wp-content/uploads/2022/10/CAS-2021-A-8290-Club-Menemenspor-v.-KF-Laci-FIFA.pdf.

Court of Arbitration for Sport. *Code of Sports-related Arbitration (in force as of 1 July 2025)*. Lausanne: Court of Arbitration for Sport, 2025. Accessed June 14, 2026. https://www.tas-cas.org/generated/assets/pages/index/CAS_Code_2025__EN_--1-.pdf.

European Parliament and Council. *Federal Act on Private International Law (PILA) of 18 December 1987 (Status as of 1 January 2026)*. Fedlex. Accessed June 14, 2026. https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1988/1776_1776_1776/en.

Federal Supreme Court of Switzerland. *Francelino da Silva Matuzalem and Real Saragossa SAD v. FIFA*, Case No. 4A_558/2011, Judgment of 27 March 2012. https://jusmundi.com/en/document/decision/en-francelino-da-silva-matuzalem-and-real-saragossa-sad-v-federation-internationale-de-football-association-fifa-decision-of-the-swiss-federal-tribunal-4a-558-2011-tuesday-27th-march-2012.

Freeburn, Lloyd. "The De Facto Jurisdiction of the Court of Arbitration for Sport." In *Regulating International Sport: Power, Authority and Legitimacy*, 118–154. Leiden: Brill | Nijhoff, 2018. https://doi.org/10.1163/9789004379794_007.

International Olympic Committee, Association of Summer Olympic International Federations, Association of International Olympic Winter Sports Federations, and Association of National Olympic Committees. *Agreement Related to the Constitution of the International Council of Arbitration for Sport (ICAS)*. 1994. Accessed June 14, 2026. https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/ICAS%20Agreement.pdf.

Landolt, Phillip. "The Inconvenience of Principle: Separability and Kompetenz-Kompetenz." *Journal of International Arbitration* 30, no. 5 (2013): 511–530. https://doi.org/10.54648/joia2013033.

Lee, J. T.-T. "Separability, Competence-Competence and the Arbitrator's Jurisdiction in Singapore." *Singapore Academy of Law Journal* 7 (1995): 421–437. https://ink.library.smu.edu.sg/sol_research/575.

Maennig, Wolfgang. *Governance in Sports Organizations*. Hamburg Contemporary Economic Discussions No. 60. Hamburg: University of Hamburg, Faculty of Business, Economics and Social Sciences, 2017. https://www.econstor.eu/bitstream/10419/175040/1/HCED-060.pdf.

Mahapatra, Hrudananda, Rina Bhattacharjee, Anjali Mohanty, Kaustubh Bhattar, Tanjina Akhter, and Priyanka Uttam. "Evolving Legal Frameworks in Sports: Governance,

Dispute Resolution, and Athlete Rights in the Global Arena." *International Journal of Environmental Sciences* 11, no. 23s (2025): 1793–1800. https://theaspd.com/index.php/ijes/article/view/8662/6246.

Mavromati, Dimitrios P. "Res Judicata in Sports Disputes and Decisions Rendered by Sports Federations in Switzerland." In *Bulletin TAS/CAS Bulletin 2015/1*, 40–52. Lausanne: Court of Arbitration for Sport, 2015. https://www.tas-cas.org/generated/assets/lists/c045720f-0f44-4e36-8b03-63c5dae256ee/Bulletin_2015_1_internet3.pdf.

Mitten, Matthew J. "Book Review: The Code of the Court of Arbitration for Sport: Commentary, Cases, and Materials." *Marquette Sports Law Review* 26, no. 1 (2015): 265–270. https://scholarship.law.marquette.edu/sportslaw/vol26/iss1/13.

Noshadha, S., and Zhanna Kushnir. "The Doctrine of Competence-Competence (Kompetenz-Kompetenz) in International Sport Arbitration." *Science in Olympic Sport* 1 (2021): 65–74. https://doi.org/10.32652/olympic2021.1_6.

Practical Law. "Swiss Supreme Court on Consent in Sports Arbitration and a Non-Signatory's Standing to Bring a Claim before the CAS." Thomson Reuters, April 3, 2012. Accessed June 14, 2026. https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/5-518-8075?transitionType=Default&contextData=(sc.Default).

Seltmann, Maximilian, and Lorenz Fiege. "Placing Athlete Rights at the Heart of Good Governance in Sport: Leveraging Ideational Power, Democratising Governance." *Sports Law, Policy & Diplomacy Journal* 2, no. 2 (2024): 37–71. https://doi.org/10.30925/slpdj.2.2.3.

Swiss Civil Code (CC) of 10 December 1907. Fedlex. Accessed June 14, 2026. https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/24/233_245_233/en.

United Nations. *United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York Convention, 1958)*. Accessed June 14, 2026. https://www.newyorkconvention.org/english.

Whitfield, H. F. “Kompetenz-Kompetenz: An Arbitral Tribunal Authority to Decide Its Jurisdiction.” *Beijing Law Review* 14 (2023): 1941–1953. https://doi.org/10.4236/blr.2023.144107.

รูปแบบการอ้างอิงบทความนี้แนะนำ

ปีดิเทพ อยู่ยืนยง. “หลัก Kompetenz-Kompetenz ในศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา.” (2569) ปีที่ 18 (1) วารสารวิชาการคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 35-54.